

W SENACIE O WYZWANIACH ZWIĄZANYCH Z TRANSFORMACJĄ ENERGETYCZNĄ – W KONFERENCJI UCZESTNICZYŁ PREZES SEP SŁAWOMIR CIEŚLIK

18 kwietnia 2023 r. w Senacie odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Przesył, dystrybucja i użytkowanie energii elektrycznej w horyzoncie 2050 roku”, zorganizowana przez przewodniczącego Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu dr Stanisława Gawłowskiego, we współpracy z przewodniczącymi komitetów: Problemów Energetyki i Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. inż. Januszem Lewandowskim i prof. dr hab. inż. Marianem Łukaniszynem. Organizatorzy spotkania zwrócili się do specjalistów i ekspertów o przedstawienie opinii i wizji na temat działań niezbędnych zmian w zakresie przesyłu i dystrybucji energii, pochodzącej m.in. z OZE, w celu osiągnięcia przez Polskę neutralności klimatycznej w 2050 r.

Konferencję otworzył Marszałek Senatu RP prof. Tomasz Grodzki, który przypomniał, że zarówno porozumienie paryskie z 2015 r., jak i Unia Europejska nakładają na nas zobowiązania związane z neutralnością klimatyczną. Niestety, obecny rząd z podziwu godną dezynwolturą mówi jedynie: chcielibyśmy, aby... W ocenie Marszałka modernizacja i rozbudowa sieci przesyłowych i dystrybucyjnych to jedno z kluczowych zadań służące przyłączaniu do sieci energetycznej energii rozproszonej, ale będzie ono kosztować i wymagać odpowiedniej logistyki. Dlatego m.in. potrzebujemy pieniędzy z Krajowego Planu Odbudowy. Jak podkreślił Marszałek Tomasz Grodzki, musimy zostawić naszym dzieciom i wnukom świat z czystszym powietrzem i lepszą wodą. Co roku prawie 40 tys. osób umiera na choroby spowodowane zanieczyszczonym powietrzem. Niestety, na to wszystko nakładają się kampania dezinformacyjna związana z OZE czy zdystansowany stosunek rządzących do biogazowni. Jak zaznaczył Marszałek Senatu, rolą takich konferencji jest uświadamianie, że problem dochodzenia do neutralności klimatycznej istnieje i wymaga szybkiego rozwiązania. Inaczej obudzimy się z blackoutami i planowymi wyłączeniami prądu. Zdaniem Marszałka Tomasza Grodzkiego konferencja z udziałem wybitnych ekspertów i specjalistów nie powinna służyć „lukrowaniu” tematu, ale na podstawie różnorodnych opinii pomóc w wypracowaniu interesujących rozwiązań.

W ocenie przewodniczącego komisji nadzwyczajnej senatora Stanisława Gawłowskiego musimy znaleźć skuteczny sposób na zapewnienie taniej i powszechnie dostępnej energii rozproszonej. Poważne ograniczenie stanowi jednak stan sieci energetycznych, przesyłowych i dystrybucyjnych. Niestety, w świecie polityków nadal funkcjonują bzdury na temat zmian klimatycznych i emisji dwutlenku węgla. Podsumowując konferencję, przewodniczący komisji ds. klimatu przywołał ekspercki raport sporządzony niedawno dla ONZ. W dokumencie poświęconym zmianom zachodzącym w klimacie wybitni specjaliści alarmują, że ludzkość należy chronić przed groźącą jej katastrofą. Niestety, w Polsce raport pozostał kompletnie niezauważony. Jak

wskazywał senator, możemy toczyć spory, czy coś jest ważniejsze niż ochrona przed katastrofą, ale zarówno Komisja Europejska, jak i Parlament Europejski pracują intensywnie nad transformacją energetyczną, przeznaczając na ten cel 860 mld euro i przygotowując szereg programów, do których mogą aplikować państwa członkowskie. „Uczestniczymy już w rewolucji energetycznej, czy nam się to podoba, czy nie. Świadczy o tym chociażby ogromna liczba instalacji fotowoltaicznych w ostatnich latach” – przekonywał senator Stanisław Gawłowski. „Przed nami wielka zmiana gospodarcza i dlatego potrzebujemy prawdziwej, a nie pozorowanej, wizji zmian w sektorze elektroenergetycznym” – podkreślił. Przypomniał też, że Senat przygotował projekty ustaw służące transformacji energetycznej, które utknęły w Sejmie, dotyczące m.in. spółdzielni energetycznych. Jak zaznaczył, ze względu na zgodę premiera Morawieckiego rząd nie ma już możliwości blokowania zmian zachodzących w UE w zakresie transformacji energetycznej. Senator polemizował z koncepcją budowania małych elektrowni atomowych czyli tzw. SMR-ów czy dużej elektrowni atomowej. „Na piasku się nie buduje” – przekonywał senator Stanisław Gawłowski.

Według przewodniczącego Komitetu Problemów Energetyki PAN prof. dr hab. inż. Janusza Lewandowskiego 2050 r. jest już wbrew pozorom bardzo blisko, a zaplanowana wówczas neutralność klimatyczna naprawdę się wydarzy. Już teraz wiele światowych koncernów rezygnuje z tradycyjnych źródeł wytwarzania energii. Stąd pomysł zorganizowania konferencji naukowej poświęconej przesyłowi, dystrybucji i użytkowaniu energii elektrycznej w perspektywie 2050 r., podczas której naukowcy przedstawiają swoje opinie i pomysły na przeprowadzenie udanej transformacji w tym zakresie. Wyraził też nadzieję, że prezentowane przez nich tezy i rozwiązania dotrą do mediów i opinii publicznej, a także do decydentów, dając im do myślenia podczas podejmowania decyzji. Zastrzegł jednocześnie, że przedstawiane opinie nie stanowią oficjalnych stanowisk obu komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk.

Uczestnicy konferencji podkreślali, że w związku z transformacją energetyczną zmierzającą do uzyskania neutralności klimatycznej w perspektywie 2050 r. Polsce potrzebna jest intensyfikacja modernizacji i rozbudowy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Jak wskazywano, czeka nas diametralna zmiana systemu elektroenergetycznego, która dotknie nie tylko sektora wytwarzania energii. Dotyczyć będzie także relacji społecznych, udziału indywidualnych prosumentów czy zwiększenia odpowiedzialności odbiorców energii. W tym procesie nie można się koncentrować wyłącznie na zagadnieniach elektroenergetycznych. By transformacja mogła zająć, konieczne są działania interdyscyplinarne i wieloinstytucjonalne, spójna koncepcja nowego systemu elektroenergetycznego, wskazywał dr hab. inż. Sławomir Cieślik z Politechniki Bydgoskiej.

Podczas konferencji o zagrożeniach i wyzwaniach dla krajowej sieciowej infrastruktury elektroenergetycznej mówił dr hab. inż. Waldemar Dołęga z Politechniki Wrocławskiej. Jak wskazał, aż 54% stacji linii napowietrznych ma ponad 40 lat i została zaprojektowana w zupełnie innych warunkach. Problem stanowi stan techniczny sieci, stopień jej wyeksploatowania i duża awaryjność ze względu na warunki pogodowe. Stare sieci nie spełniają warunków termicznych, zwłaszcza latem. Inna kwestia dotyczy bezpieczeństwa dostaw energii, szczególnie w kontekście zmian klimatycznych i coraz częściej występujących w Polsce ekstremalnych zjawisk pogodowych dewastujących sieci dystrybucyjne i przesyłowe. Dotyczy to przede wszystkim północnej części kraju i dużych aglomeracji miejskich.

Uczestnicy konferencji wskazywali również na uwarunkowania formalnoprawne, często niejasne,

nieprecyzyjne, nieprzyjazne zarówno inwestorom, jak i odbiorcom energii czy prosumentom, w dodatku zawarte w kilkudziesięciu aktach prawnych. Dlatego potrzebna jest likwidacja barier prawnych i organizacyjnych, napisanie nowego spójnego prawa energetycznego. Na ten aspekt zwrócił m.in. uwagę prof. Janusz Lewandowski, podsumowując konferencję. Według niego budowanie nowego systemu elektroenergetycznego należałoby zacząć od uzgodnienia potencjału odtwarzalnych źródeł energii, a do tego potrzebna jest stabilność prawa. Konieczne jest też uproszczenie procedur w sektorze prosumenckim. Istnieje także problem kadr związany z niskim poziomem średniego personelu technicznego, monterów instalacji fotowoltaicznych, którzy nie mają o tym często żadnego pojęcia.

Informacja opublikowana na stronie internetowej [Senatu RP](#)

